

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของมาตรการชดเชยเพื่อการฟื้นฟู: บทเรียน –เรียนรู้จากประเทศ ญี่ปุ่น กรณีศึกษารัฐบาลท้องถิ่นจังหวัดคุมาโมโตะและจังหวัดเซียงรายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความมีประสิทธิภาพของมาตรการในการชดเชยเพื่อการฟื้นฟูผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวในเขตจังหวัดคุมาโมโตะ และเพื่อเสนอผลการศึกษาเรื่องมาตรการในการชดเชยเพื่อการฟื้นฟูผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวในเขตจังหวัดคุมาโมโตะต่อรัฐบาลไทยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย แล้วจึงหาบทสรุปอันจะนำมาซึ่งการพิจารณาปรับปรุงมาตรการในการชดเชยเพื่อการฟื้นฟูผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพการณ์ยิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่า

1. รัฐบาลท้องถิ่นจังหวัดคุมาโมโตะได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีปัญหาจนเป็นผลให้การดำเนินงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในช่วงแรก แต่การบริหารจัดการด้านภัยพิบัติของรัฐบาลท้องถิ่นจังหวัดคุมาโมโตะโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้นได้ตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

2. จากการศึกษาที่มีหลายประเด็นเกี่ยวกับมาตรการการชดเชยเพื่อการฟื้นฟูภัยพิบัติที่ประเทศไทยสามารถนำเอาประสบการณ์ของจังหวัดคุมาโมโตะมาประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

2.1 ด้านประสิทธิภาพในการประสานงานและการจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร

นอกจากการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารโดยใช้เสียงตามสาย หรือ มีการบอกต่อกันโดยผู้นำหมู่บ้านซึ่งมีความเสี่ยงในการรับสารที่คลาดเคลื่อนแล้ว รัฐบาลไทยควรพิจารณาจัดทำเอกสารที่มีรายละเอียดในการให้ความช่วยเหลือฉบับย่อ โดยใช้ภาษาง่ายๆ และมีเนื้อหาไม่ซับซ้อน เพื่อให้ประชาชนสามารถทำเข้าถึงซึ่งข้อมูล และทำความเข้าใจได้โดยง่าย ซึ่งการทำเช่นนี้จะช่วยลดเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ลงได้

2.2 ประสิทธิภาพด้านการให้ความช่วยเหลือชดเชย

รัฐบาลควรมีการพิจารณาทบทวนวงเงินให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เหมาะสมกับราคาวัสดุก่อสร้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลอาจพิจารณากรอบวงเงินให้การสนับสนุนตามระดับความเสียหายในหลายระดับเพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างเหมาะสม

2.3 ประสิทธิภาพด้านระเบียบการเงินและการจ่ายงบประมาณ

รัฐบาลอาจพิจารณามาตรการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นเช่นการจำนองแบบย้อนกลับ (Reverse Mortgage) โดยสถาบันการเงิน เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวได้มีช่องทางมากขึ้น

2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชน

รัฐบาลควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อที่ประชาชนจักได้ช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาลไทยสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด

2.5 การตอบสนองความต้องการด้านกระบวนการฟื้นฟูบูรณะด้านที่พักอาศัย

เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกระบวนการฟื้นฟูบูรณะด้านที่พักอาศัยนั้น นอกจากจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแล้วจะต้องมีความเข้าใจและปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การทำงานมีความแม่นยำและรวดเร็วยิ่งขึ้น

Abstract

The study of the effectiveness of compensation measures for reconstruction: lesson-learn from Japan. The case study of local government in Kumamoto Prefecture and Chiang Rai Province is to study the effectiveness of compensation measures for rehabilitation for affected people from the earthquake in Kumamoto Prefecture. It is also to present the results of the study of measures for compensation to affected people from the earthquake in Kumamoto Prefecture to the Thai government or related agencies. By bringing the results of the study that were compared with the case of Thailand and then to find a summary that will lead to the improvement of compensation measures for rehabilitation of affected people from the earthquake in Thailand to be more effective, flexible and suitable for many situations.

The results of this study were as follow:

1. The local government of Kumamoto Prefecture provided effective assistance to acted people who suffered from the earthquake. Although there were problems that resulted in the operation on providing support to the affected people at the early stages. Nevertheless, the disaster management of the Kumamoto Prefecture's local government by providing public participation in various ways could truly fulfill the needs of the people.

2. From the study, there were many issues related to disaster recovery compensation measures that Thailand could apply according to the experience of Kumamoto Prefecture as follows:

2.1 The efficiency in coordination and information management

Besides providing information services through a broadcast wire or village leaders, which, sometimes, can be risky of receiving errors, the Thai government should consider making documents and details by using simple language. The content must not be complicated. Hence the people can access and understand the information easily. This will help to reduce the time the government officials' work.

2.2 The efficiency of compensation assistance

The government should consider in reviewing the financial amount to be suitable for the rising construction material price. Besides, the government may consider a framework of various levels to provide appropriate support.

2.3 The efficiency in financial regulations and budget

The government may consider other forms of assistance, such as a reverse mortgage provided by financial institutions, so that affected people could have more options.

2.4 Public participation

The government should promote public participation so that the people can help the government officials to work responsively to what the people need.

2.5 Responding to the needs of the residential recovery process

Assigned government officials who perform their responsibilities must be a specialized expert. They must understand and work in the same direction. So, the work could be more accurate and faster.